

วิทยานิพนธ์

การศึกษากาพย์กษัตริ์ในงานเขียนของเหนียนล่าเหมย

A Study of the Feminine Image in the Work of Thailand's Oversea

Chinese Author Nianlamei

泰华作家年腊梅笔下的女性形象研究

ชื่อนักศึกษา

นางกณิศร จันทศรีวิโรจน์ (陈雅群)

รหัสประจำตัว

534042

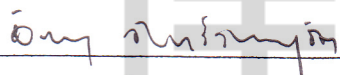
สาขาวิชา

วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย

ปีการศึกษา

2554

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2555

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์อ็อกซา จันทวีวิทยานูชิต)

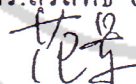
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(อาจารย์ ดร.สุทธิตี อมรวณิชศักดิ์)

จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

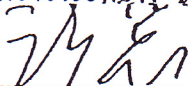
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปาน จวีน)

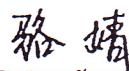
กรรมการ

(ศาสตราจารย์หญิง ชนสือ)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์สวี จัง)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ต้ว จัง)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ผิง แซ่จ้าว)

การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในงานเขียนของเหนียนล่าเหมย

A STUDY OF THE FEMININE IMAGE IN THE WORK OF THAILAND'S OVERSEA
CHINESE AUTHOR NIANLAMEI

泰华作家年腊梅笔下的女性形象研究

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2555

วิทยานิพนธ์

การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในงานเขียนของเหนียนล่าเหมย

A Study of the Feminine Image in the Work of Thailand's Oversea

Chinese Author Nianlamei

泰华作家年腊梅笔下的女性形象研究

ชื่อนักศึกษา

นางฉนิศร ฉันทศรีวิโรจน์ (陈雅群)

รหัสประจำตัว

534042

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ฟาน จวิน

สาขาวิชา

วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย

ปีการศึกษา

2554

บทคัดย่อ

จากประวัติศาสตร์วรรณกรรมสมัยใหม่ในประเทศไทย ในศตวรรษที่ 20 ช่วงประมาณปี ค.ศ. 1940-1950 วงการวรรณกรรมจีนในไทยได้กำเนิดนักเขียนหญิงกลุ่มหนึ่ง เหนียนล่าเหมยเป็นหนึ่งในจำนวนนั้น ทั้งยังเป็นนักเขียนหญิงที่มีรูปแบบที่เป็นตัวแทนและมีเสน่ห์ในเชิงศิลปะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เหนียนล่าเหมยเริ่มสร้างผลงานการประพันธ์ของตนเองประมาณปี ค.ศ. 1950 ผลงานวรรณกรรมส่วนใหญ่จะเขียนถึงเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย โดยเฉพาะภาพลักษณ์และอุปนิสัยของสตรีในยุคสมัยนั้น เธอใช้ท่วงทำนองและมุมมองเฉพาะตัวในการสังเกตชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา ใช้ความรู้สึกที่สมเพชเวทนาในการพรรณนาเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของสตรีที่เป็นชนชั้นล่างที่ถูกเหยียดหยามและถูกข่มเหงรังแก ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงสังคมที่ขาดความยุติธรรม ความล้าหลังของวัฒนธรรมและพฤติกรรมอันหยาบช้ำของคนในสังคม

จากงานเขียนของเหนียนล่าเหมยได้สร้างสรรค์ภาพลักษณ์ของสตรีที่มีความโดดเด่นเชิงศิลปะไว้อย่างมากมาย โดยเฉพาะภาพลักษณ์ของสตรีที่เป็นชนชั้นล่างที่ถูกข่มเหงรังแก อาทิ ตัวละครที่แสดงเป็นภรรยาของเจ้าของร้านขายกุนเชียงในเรื่อง “เฮยล่าฉาง” ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของสตรีที่มีความโอบอ้อมอารีและขยันขันแข็ง แต่สุดท้ายก็ไม่ได้ได้รับความยุติธรรมจากสามีที่มักมากในกาม ภาพลักษณ์ของหญิงขายบริการในเรื่อง “ฮวาเจ” ที่ถูกขูดรีดและเอารัดเอาเปรียบ เป็นต้น

สาเหตุของสตรีในนวนิยายที่ต้องตกอยู่ในสภาพทนทุกข์และถูกข่มเหงนั้นเป็นเพราะพวกเขาเหล่านั้นขาดโอกาสในการศึกษา เมื่อขาดความรู้ จึงเป็นเหตุให้ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามและถูกเอารัดเอาเปรียบ สตรีเหล่านี้เป็นกลุ่มชนชั้นที่อ่อนแอ ไม่มีกำลังที่จะต่อต้านและไม่มีใครยื่นมือ

เข้าช่วยเหลือให้พวกเขาพ้นจากความทุกข์ทรมาน จากภาพลักษณ์ของสตรีเหล่านี้บ่งบอกถึง
อารมณ์โกรธเคืองของผู้เขียนที่ต้องการประณามและเปิดโปงความไม่เป็นธรรมของสังคม

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังสร้างภาพลักษณ์ของสตรีที่มีสองบทบาท ซึ่งภาพลักษณ์เหล่านี้
สะท้อนให้เห็นถึงธรรมเนียมโบราณที่ว่า “ชายคูนนอก หญิงคูนใน” นั้น ได้ถูกทำลายแล้วในสังคม
ปัจจุบัน พวกเขาเหล่านั้นได้เสริมสร้างความแข็งแกร่งของจิตสำนึกให้รู้ซึ่งถึงคุณค่าของตนเอง
และยังมีอิสระในการเลือกสรรมากขึ้น

จากผลงานของเหนียนล่าเหมยได้สะท้อนให้เห็นถึงนานาทัศนะที่มีต่อสตรี ตั้งแต่
โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน เพศหญิงจะเป็นเพศที่ตกอยู่ในฐานะถูกกระทำ จะถูกบังคับให้อยู่ใน
ขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณต่าง ๆ นานา หญิงสาวผู้ต่ำต้อยและด้อยการศึกษาซึ่ง
ยังมีกฎข้อบังคับโบราณฝังอยู่ในความคิด ก็ยากจะหลุดพ้นจากการพันธนาการของชะตากรรมอัน
แสนขมขื่นได้ ส่วนหญิงสาวที่มีการศึกษาก็มีความคิดที่มีความเป็นอิสระและเสรีมากกว่า ฉะนั้น
จึงมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงชะตาชีวิตของตนเองได้มากกว่า

ในวงการวรรณกรรมจีนในไทย เหนียนล่าเหมยเป็นนักเขียนที่มีเอกลักษณ์และผลงานอัน
โดดเด่น เธอใช้หลักการเขียนที่ประณีต สมจริงซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงรวมถึง
การสร้างสรรคภาพลักษณ์ของสตรีที่อุดมไปด้วยสีสันที่สดใส ภาพลักษณ์ตัวละครที่มีอารมณ์
ลึกซึ้งนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนได้ให้ความสนใจต่อชะตาชีวิตของสตรีที่ต่างชนชั้นและต่างฐานะ
ในสังคมเป็นอย่างยิ่ง บทประพันธ์ของเหนียนล่าเหมยแสดงให้เห็นถึงเมตตาอาทรของผู้เขียนที่มี
ต่อหญิงสาวชนชั้นล่าง บ่งบอกถึงจิตใจของผู้เขียนที่เปี่ยมล้นไปด้วยความเห็นอกเห็นใจต่อ
หญิงสาวเหล่านี้ และยังประจักษ์ถึงสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีอยู่อย่างแรงกล้าของ
ผู้เขียน อีกทั้งยังมีความหมายในเชิงความเป็นจริงที่จับต้องได้อย่างเด่นชัด

คำสำคัญ : เหนียนล่าเหมย ภาพลักษณ์สตรี สองบทบาท สตรีชนชั้นล่าง ทัศนะของสตรี

Thesis Title	A Study of the Feminine Image in the Work of Thailand's Oversea Chinese Author Nianlamei
By	Mrs. Kanisorn Chantasriviroj
Identification No.	534042
Advisor	Associate Professor, Dr. Fan Jun
Degree	Master of Arts (M.A.)
Major	Modern and Contemporary Chinese Literature
Academic Year	2011

ABSTRACT

In the history of modern literature in Thailand, last century around 1940s-1950s, there was a rise of the female writer group of Thai-Chinese literacy. "Nianlamei" was one of the groups. She was a writer with representative style and unique artistic charm. She officially started her literacy work in 1950s. Her works mostly depict the living conditions of Chinese who live in Thailand especially images and characters of women. She used unique style and perspective to observe their lives as well as used compassion feeling to depict the story of joys and sorrows of those low class people being insulted and bullied. At the same time, also reveal the unfairness of the society, vulgarity, and ignorance that can be found everywhere.

"Nianlamei" has created many wonderful female artistic images. Main ones are those low class women being insulted and hurt. For example, in her works - "Hei La Chang"; a shop owner's wife - Mrs. Jiang who is kind hearted and diligent, finally suffers from unfair treatment of her randy husband. "Hua Jie"; a group of prostitutes who are exploited and bullied etc.

In her novel, the cause of tragic images of women who have such miserable fates is their lack of educational opportunities. Thus, this makes them suffer from unfair treatment and social discrimination. They are vulnerable group having no ability to resist and no one gives them a helping hand to help them escape from suffering and free them from pain. These images reflect the writer's angry complaint and intention to expose the injustice of society.

In addition, she also created "playing a dual role" female images. These images reflect that in today's society, the pattern of "Men are master outside, Women are master inside" has already been broken. Women have strengthened their self-valued awareness. Also, they have more freedom to choose.

From works of “Nianlamei”, variety of female images refracts variety of views on women. From ancient times until the present, women are in passive position and are variously restricted by traditional Confucianism. Those without knowledge low class women also have traditional female concept, no ability to free themselves from chain of tragic fates. On the contrary, knowledgeable women have more freedom and liberation female concept. Thus, they have more decision-making power to change their own fates.

In Thai-Chinese literacy, “Nianlamei” is a very unique writer with remarkable achievement. She used fine and smooth, realism creative method to create rich and distinctive female images. These deeply impressive human characters have expressed the writer’s earnest attention on fates of women in different classes and social positions of women. Her works express deep sympathy to those tragic fates low class women, manifest the broad compassion and strong sense of social responsibility possess the strong realistic implication.

Keywords: “Nianlamei”, female image, dual role, low class women, female concept

论文题目	泰华作家年腊梅笔下的女性形象研究
研究生姓名	陈雅群
学号	534042
指导老师	范军副教授
学位级别	硕士学位
学科、专业	中国现当代文学
届别、年度	2011

摘要

在泰国现代文学史上，上个世纪四五十年代，泰华文坛崛起一批女作家，年腊梅是其中的一位，且是一位具有代表性和独特艺术魅力的女作家。年腊梅在五十年代正式开始她的文学创作，作品大多描绘了居住在泰国的华人的生活情况，尤其是女性们的形象和性格特征。她以独特的风格、独特的视角观察他们的生活，以悲悯的情怀描写了那些被侮辱和被欺凌的底层小人物的悲欢离合的故事，同时也展示了社会的不公和无处不在的庸俗和愚昧。

年腊梅的笔下诞生了许多精彩的女性艺术形象，主要是被侮辱与被损害的下层女性形象等，例如在《黑腊肠》中一个善良、勤奋却遭受丈夫背叛和抛弃的江老板娘；《花街》里的一群被剥削、被欺辱的卖春女等等。

小说中悲剧性的女性形象所以有如此悲惨的命运，是因为她们缺少受教育的机会，从而使她们遭受着不公平的虐待，遭受社会的歧视。她们是弱势群体，没能力反抗也没人伸手帮助她们跳出火坑，摆脱苦海。这些人物形象是作者对不正义的社会的愤怒控诉与揭露。

此外，作家还塑造了扮演着双重角色的女性形象，这些形象反映了在当今社会中“男主外，女主内”的模式已经被打破了。女性们都加强了自我价值的意识，且有了更自由的选择。

年腊梅笔下女性形象折射出多元化的女性观。自古迄今女性处于被动地位，受到传统礼教的种种约束，没有知识的下层女性还抱有传统的女性观念，无力挣脱悲惨命运的束缚；知识女性则具有更自由解放的女性观，因而拥有更多改变自己命运的自主权。

年腊梅在泰华文坛是独树一帜且成就斐然的作家，她以细腻真实的现实主义创作方法创作了丰富鲜明的女性形象。这些感人至深的人物形象表达了作者对不同阶层的女性命运与女性在社会上的地位的热切的关注，年腊梅作品对下层女子的悲惨遭遇寄予深切同情，表现出作者宽广的悲悯情怀和强烈的社会责任感，具有强烈的现实意义。

关键词：年腊梅 女性形象 双重角色 下层女性 女性观念

绪 论

二十世纪四五十年代，全世界处于二战及其后的东西方冷战时期，泰国也不例外。一九四六年下台的泰国銮披汶政府于一九四七年十一月八日通过发动政变，卷土重来，泰国的政治局势开始逆转，走向恶化，当时的泰华报刊遭到镇压和查禁。抗日战争胜利后，泰国文坛才刚刚得到复苏，可是好景不长，当时的政治环境恶劣和动荡，政府当局随时随地会以亲共赤化的罪名将进步作家投入监牢。在当时的文艺刊物，可以说《七洲洋》的成就最为难能可贵。直到在一九八三年，泰华作家建立了“泰华写作人协会筹委会”，一九九〇年改名为“泰国华文作家协会”司马攻先生担任了第一任会长，泰华文坛才得以真正的确立。

已故泰华女作家年腊梅·歌诗里爱颂（年腊梅是以她的泰文名拼音成中文名字）一九三四年六月十六日出生于泰国曼谷，一九九三年三月二十八日病逝。中文名许静华，广东饶平县人。幼年丧父，家道中落，导致一家人生活陷于困顿。她从小失学，后来之所以能阅读小说和写作文章，可以说是完全出自她的自学和自小受到喜欢讲故事的母亲给她的熏陶。因此，十三四岁的年腊梅就深刻体会到世事的纷繁和世态的炎凉。可贵的是，苦难的童年，困顿的生活并没有把她压垮，反而培养了她的不屈不挠的坚强意志，造成了她克服困难的乐观主义精神。

她对生活从来没有失望，也没有埋怨命运，因为她有着温柔的爱心和坚强的精神。她从小就与文学结了缘，即使受到母亲的反对，她还是拼命的读书和写作。她的文学创作是在极端困难的情况下起步的，但是由于不懈的努力，她的作品有幸得到了报社编辑的青睐。十四岁那年，她开始文学的尝试，没想到她第一篇习作《让位》，竟然在华文报的《少年园地》刊登出来。

上世纪五十年代第一篇习作发表开始，年腊梅一生笔耕不辍。曾用过的笔名有：李虹、无盐、李洵、李可欣和许心怡等等。一九五八年她为《七洲洋》作校对，一九五九年在《七洲洋》她出版了中篇小说《在鹰爪花架下》，直到《七洲洋》停刊后，她又转行教书，一九七三年，她进入《中华日报》任资料

室主任，一九七九年进《新中原报》任资料主任兼新闻版编辑，八二年复进《中华日报》任经济版编辑，后调编妇女、文学、华园版。一九九五年，《世界日报》创刊，年腊梅进入该报任资料室职员，一面进修泰文也继续写文章。

一九八〇年她出版了短篇小说集《花街》，这部小说集是作者初出茅庐迈入文学殿堂的处女作，一九八九年出版散文集《长春藤》，一九九〇年出版短篇小说集《湄南河畔的故事》和人物传记《泰华写作人剪影》，一九九一年出版小品集《弄斧集》，一九九三出版短篇小说集《黑腊肠》——这部作品是年腊梅的最后一部作品，那时候她病入膏肓，是她一位好朋友老羊帮她编辑出版的，令人遗憾的是这部作品出版的时候，她已不在人世了。

除了独立创作之外，她还有一些跟其他文友合作出版的作品《在鹰爪花架下》、《尽在不言中》、《泰华短篇小说集》、《风雨耀华力》等等。她的小说，诗歌曾经获得中国、香港和新加坡的刊物的转载，并多次获得中国的邀请赴华参访。

年腊梅的作品大多描写了从五十年代至八十年代居住在泰国的华人的生活情况。她们是一群生活在社会最低层的弱势群体，生活在都市洋楼夹缝中贫民区里的小人物。她以独特的视角来观察她们的生活，以悲悯的情怀描写了那些被侮辱和被欺凌的小人物的悲欢离合的故事。人物描写得情真意切，细腻动人，栩栩如生。由于她对笔下的人物十分熟悉，所以她写这些人物时十分得心应手，往往是寥寥几笔就写出了人物的外形，性格和心理活动，这不能不说是年腊梅得天独厚之处。

年腊梅的小说创作采用的是传统的现实主义手法，她按照现实生活中的所见所闻如实地描绘，真切地表达了她的感受和见解，根本没有想到给作品增加一点过分戏剧化的情节，或是加上不合理的虚构成分，这种写法或许强化了作品的散文化倾向，却也形成了独特的艺术风格。她作品中的主人公多为不幸的小人物，创作初衷不是为了博取人们的同情，而是为了鼓舞现实社会中更多的与小说中人物有着相同经历和命运的卑微人物坚定勇敢地活下去。年腊梅关注社会底层的妇女，且非常同情她们，用她们的悲剧来唤醒社会的良知，共同起来创造一个充满爱、充满温馨和希望的良好环境。

研读年腊梅的作品我们还可以知道，年腊梅不仅仅是一个热衷于写平凡生活和身边琐事的平民作家，她同时也是一个关注社会矛盾，颇具批判意识的现实主义作家。正由于具有这种社会批判意识，年腊梅的作品才有可能超越平凡的故事和平凡的人物，而获得比较广泛的现实意义和认识价值。她的作品自始至终活跃着一颗爱心，这是她作品中最为可贵的素质，也许是她一生中经历过太多磨难。因此深知人生温情的可贵；或许是作者天生的善良、博爱和富于同情心；或许是两者兼而有之。总之，读年腊梅的作品，我们总感到她的作品每个段落、每个句子甚至每个字都充满着爱和悲悯，充满着一种人道主义精神，那是一种发自灵魂深处的毫不造作的爱，那是对于生活中的一切弱小者的真诚的呵护和对苦难者的无缘大慈与同体大悲，这是一种平等而不是居高临下的同情与怜悯。

泰华文坛在五六十年代出现了中短篇小说和长篇小说创作的高潮。年腊梅的作品是其中重要的代表之一。年腊梅的作品采用的是传统的现实主义手法，她能够从花草中体味到生活的意义和人生的哲理，精彩生动的人物塑造、精致的描写艺术，使得故事里的人物栩栩如生。年腊梅的作品大都按照当时的现实生活中所见所感的琐事如实来写，这种写法加强了作品的散文化倾向，使她的作品有着与众不同的特色。

整个八十年代，是年腊梅文学创作的丰收年代。她撰写了大量的散文和短篇小说，分别在不同的华文报刊上发表。除此之外，她还写出了《泰华写作人剪影》一书，评论了很多著名的泰华作家，为外界认识、研究泰华作家提供了方便，这应说是年腊梅为泰华文坛做出的又一份特殊贡献。

本选题将结合年腊梅的生平创作历程，以人物分析的方法，就年腊梅小说中女性人物形象进行细致分析，揭示年腊梅小说女性人物形象塑造的艺术奥秘，总结年腊梅小说女性人物形象塑造的艺术成就，领悟小说女性人物形象所蕴含的人生哲理。

年腊梅的作品中运用了许多地方方言，比如一些潮州口语，这一特点使得泰国读者感觉更亲切，浅而易懂。可是另外一面，潮州方言的使用也对非潮州方言区的读者理解作品所要表达的意思带来一些障碍，所以她的作品不能广泛

地让中文读者广泛接受，不能说不是一种遗憾！

迄今为止，尚未有对年腊梅作品里的女性形象进行研究的论著，只有在文学创作上和中国作家老舍的作品比较研究，本论文为首篇研究年腊梅笔下的女性形象。

